

โครงสร้างระบบสถาบันการเงินไทย

ระบบสถาบันการเงินทำหน้าที่สำคัญในการเป็นตัวกลางระดมเงินทุนและจัดสรรทรัพยากรทางเศรษฐกิจไปสู่ภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ตลอดจนการให้บริการด้านการชำระราคาสินค้าและบริการ ระบบสถาบันการเงินที่พัฒนา มีประสิทธิภาพและมีเสถียรภาพย่อมสนับสนุนให้เศรษฐกิจเติบโตได้อย่างยั่งยืน

องค์ประกอบที่สำคัญของระบบสถาบันการเงิน ประกอบด้วย

- (1) **สถาบันรับฝากเงิน** เช่น [ธนาคารพาณิชย์](#) [สถาบันการเงินเฉพาะกิจที่รับฝากเงิน](#) [สหกรณ์ออมทรัพย์และเครดิตยูเนียน](#) และ [กองทุนรวมตลาดเงิน](#) เป็นต้น
- (2) **สถาบันการเงินที่ไม่รับฝากเงิน** เช่น [กองทุนรวม](#) [บริษัทประกันภัย](#) [กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ](#) [บริษัทที่ให้สินเชื่อ](#) [บริษัทบริหารสินทรัพย์](#) และ [บริษัทหลักทรัพย์](#) เป็นต้น

ตารางที่ 1 ขนาดของสถาบันการเงินไทยที่มีนัยสำคัญ ณ ไตรมาส 3 ปี 2561

สถาบันการเงินไทย	จำนวน	สัดส่วนสินทรัพย์ (%)
สถาบันการเงินที่รับฝากเงิน		68.3
ธนาคารพาณิชย์ *	30	45.6
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ *	6	15.3
สหกรณ์ออมทรัพย์และเครดิตยูเนียน	1,995	6.9
กองทุนรวมตลาดเงิน	37	0.6
สถาบันการเงินที่ไม่รับฝากเงิน		31.7
กองทุนรวม (ไม่รวมกองทุนรวมตลาดเงิน)	1,376	11.2
ธุรกิจประกัน	83	9.0
บริษัทลิสซิ่ง	851	1.9
ธุรกิจบัตรเครดิตและธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ (รวมสินเชื่อโนโฝแนนซ์) *	39	2.4
กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	380	2.7
กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ	1	2.0
บริษัทบริหารสินทรัพย์ *	52	0.7
บริษัทหลักทรัพย์	47	0.9
สหกรณ์การเกษตร	3,426	0.6
โรงรับจำนำ	660	0.2
สินทรัพย์รวม (ล้านบาท)		42,931,767

หมายเหตุ: * อยู่ภายใต้การกำกับดูแลและตรวจสอบของ ธปท.

โครงสร้างระบบสถาบันการเงินไทย

คำนิยามของ **สง.** ต่าง ๆ

ธนาคารพาณิชย์ เป็นตัวกลางหลักในการระดมเงินฝากจากผู้ฝากเงินเพื่อปล่อยสินเชื่อแก่ภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจ ธนาคารพาณิชย์แบ่งออกเป็น ธนาคารพาณิชย์เต็มรูปแบบ ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศ และสาขานาชาตพาณิชย์ต่างประเทศ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551

สถาบันการเงินเฉพาะกิจที่รับฝากเงิน ซึ่งมีกฎหมายเฉพาะในการจัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนองนโยบายในการส่งเสริมและพัฒนาเฉพาะด้านของรัฐบาล เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) และธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) เป็นต้น อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง ตามพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. 2509 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติธนาคารออมสิน พ.ศ. 2489 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2536 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตามลำดับ

บริษัทเงินทุน ระดมเงินทุนจากประชาชนในรูปของตัวสัญญาใช้เงิน และใช้เงินนั้นในการประกอบกิจการเงินทุนเพื่อการพาณิชย์ กิจการเงินทุนเพื่อการพัฒนา กิจการเงินทุนเพื่อการจำหน่ายและการบริโภค และกิจการเงินทุนเพื่อการเคหะ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551

บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ระดมเงินทุนจากประชาชนในรูปของตัวสัญญาใช้เงิน และใช้เงินนั้นเพื่อประกอบธุรกิจให้กู้ยืมโดยวิธีรับจำนองอสังหาริมทรัพย์ รับซื้ออสังหาริมทรัพย์ตามสัญญาขายฝาก เป็นต้น อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551

สหกรณ์ออมทรัพย์และเครดิตยูเนียน จัดตั้งขึ้นโดยความสมัครใจของสมาชิกที่อยู่ในวงสัมพันธ์เดียวกัน สมาชิกจะสะสมทรัพย์ร่วมกันเพื่อเป็นทุนดำเนินการให้สมาชิกที่มีความเดือดร้อนเป็นผู้กู้ยืมนำไปใช้ ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจะได้รับการจัดสรรสู่สมาชิกในรูปแบบของดอกเบี้ย เงินปันผล และสวัสดิการต่าง ๆ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542

โครงสร้างระบบสถาบันการเงินไทย

โรงรับจำนำ เป็นสถานที่รับจำนำสิ่งของเป็นประกัน จำกัดจำนวนเงินแต่ละรายไม่เกินหนึ่งแสนบาท โดยมีข้อตกลงว่าจะได้ไถ่คืนในภายหลัง อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงมหาดไทย ตามพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. 2505 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

กองทุนรวมตลาดเงิน เป็นกองทุนรวมที่เน้นลงทุนในเงินฝากของธนาคาร หรือตราสารหนี้ระยะสั้นที่มีอายุคงเหลือไม่เกิน 1 ปี เช่น ตั๋วเงินคลัง ตั๋วแลกเงิน ตั๋วสัญญาใช้เงิน หรือพันธบัตรและหุ้นกู้เอกชนที่มีอายุคงเหลือไม่เกิน 1 ปี โดยอายุเฉลี่ยของตราสารหนี้ในกองทุนจะไม่เกิน 3 เดือน และเป็นกองทุนเปิดที่ผู้ลงทุนสามารถซื้อขายหน่วยลงทุนได้ทุกวัน อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

กองทุนรวม เป็นเครื่องมือในการลงทุนที่มีการจัดการอย่างเป็นระบบ มีจุดมุ่งหมายเพื่อผลตอบแทนที่ดีที่สุด ภายใต้การอบความเสี่ยงที่ผู้ลงทุนยอมรับได้ เหมาะสำหรับผู้ลงทุนรายย่อยที่ต้องการลงทุนในตลาดเงินและตลาดทุน แต่มีข้อจำกัดในการลงทุน เช่น มีเงินลงทุนจำกัด ขาดความรู้และประสบการณ์ เป็นต้น อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

บริษัทประกันภัย แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ 1) บริษัทประกันชีวิต รับประกันต่อความสูญเสียหรือความเสียหายต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคล โดยบริษัทฯ สัญญาว่าจะจ่ายชดเชยให้ผู้เอาประกันเมื่อมีการเสียชีวิต และอาจมีความคุ้มครองอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น การประกันกรณีทุพพลภาพ การประกันกรณีสูญเสียอวัยวะ การประกันสุขภาพ เป็นต้น 2) บริษัทประกันวินาศภัย แบ่งได้ 4 ประเภท ได้แก่ การประกันอัคคีภัย การประกันรถยนต์ การประกันทางทะเลและขนส่ง การประกันเบ็ดเตล็ด บริษัทประกันภัยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นกองทุนที่นายจ้างและลูกจ้างร่วมกันจัดตั้งขึ้น โดยลูกจ้างต้องส่งเงินสมทบเข้ากองทุนส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งนายจ้างส่งเงินสมทบ จึงอาจกล่าวได้ว่ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นรูปแบบหนึ่งของการให้สวัสดิการแก่ลูกจ้าง ซึ่งเงินกองทุนนี้จะถูกนำไปบริหารให้เกิดผลตอบแทนและนำมาเฉลี่ยให้กับสมาชิกกองทุนตามสัดส่วนที่แต่ละคนมีอยู่ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

โครงสร้างระบบสถาบันการเงินไทย

บริษัทที่ให้สินเชื่อ เป็นธุรกิจที่ไม่รับฝากเงินจากประชาชน แต่ให้กู้ยืมแก่ผู้ที่ต้องการเงินทุน เช่น บัตรเครดิต และสินเชื่อส่วนบุคคล เป็นต้น อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ ธปท. ตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 และพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551

บริษัทบริหารสินทรัพย์ ทำหน้าที่บริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงิน อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง ตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. 2541

บริษัทหลักทรัพย์ ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทต่างๆ เช่น การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ การจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ การจัดการกองทุนรวม การจัดการกองทุนส่วนบุคคล เป็นต้น อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

บริษัทรับแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเงินตราต่างประเทศ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. 2485